

nantium suum latenter ad S. Apost. destinavit, & se simplicem clericum, Jo. scilicet de Bitunia, dolose faciens appellari, & falso significans violentiam per Comitissam Siclin. Canonicis irrogatam, & deinterpositis appellacionibus ab eadem Comitissam non habita, se afferens eadem canonice in Prepositum, a prelo predicto nostro ad ven. frat. nostrum N. Episcopum, & dilectos filios N. Decanum, & N. Prepositum Svevion. litteras impetavit: quibus datam est in mandatis; ut eadem Comitissam denunciarent excommunicationis vinculo detineri, & tamalū ab omnibus evitandam, donec Ecclesie Siclin. & passis injuriarum, de ablati omnibus, & irrogatis injuriis satisfaceret competenter, & de speciali est mandato Sedis Apost. absolutas. Qui etiam sollicite providereat, ut si electionem Prepositi ad dict. Canonicos ex legitimis actionibus asseritionibus cognoscere pertineret, sepe nominat Nobili, & culibet laice personæ collata sibi canonice dignitas, & appellatione remota, pacifica possessione gaudere. Judices autem ipsi nulla causa cognitione præhabita, vel etiam citatione præmissa, tenorem mandati Apostolici præfate Comitissæ cum suis litteris direxerunt, eidem districtè mandantes, quatenus Prepositus, Ecclesie, & Canonicis Siclin. de illatis injuriis cum plenaria damnorum restitutione satisfaceret competenter: scilicet, quod donec quod mandaverat, adimpleret, & de speciali est mandato Apostolico absoluta, ipsam, & officiales suos, & alios honorum Siclin. Ecclesie invaloros pro excommunicatione crederet non teneri, sufficientem tamen obtulit cautionem, quod Ecclesie pareret iudicio, vel mandato, ut absolutio beneficium mereretur. Quod cum ab ipsius iudicibus non posset aliquatenus obtineri, & usque ad productionem testium fuisset in causa ipsa processum, & iudices testes ex parte Comitissæ productos admittere noluerunt, mandato prædecessoris nostri minus rationabiliter inherentes in quo continebatur expressum, ut si electionem Prepositi ad iudicatos Canonicos ex legitimo eorum asseritionibus cognoscere pertineret, prenominate Nobili, & culibet laice personæ perpetuum silentium imponerent, & facerent Prepositum ipsum collata sibi canonice dignitatis, appellatione remota, pacifica possessione gaudere, procurator eisdem Comitissæ ab eorum manifestis gravaminibus Sed. Apost. appellavit. Ipsi vero iudices nihilominus contra Comitissam sententiam protulerunt, a quoque sententia, sicut & prius, ad Romanam fuit Ecclesiam appellatum. Tandem vero dilectis filiis N. Sancti Quintini, & N. Roie. Decano, & N. Cantorii Peron. fuit causa eadem a S. Apostolica delegata. Quorum iudicium, quia fuit & primi Iudices prædictam Comitissam faciliorem volentem absolvi, & testes suos admittere recusavit, quia unus ipsorum iudicum Advocati adversæ partis patruus, vel avunculus dicebatur, & alter cum causa ipsa sub eorum examine tractaretur, a prædicto Joanne de Bitunia Diacono, præbendam donationem recepit: procurator expectata Comitissæ penitus recusavit, & ab eis tanquam a suspectis, ante & post sententiam Sedem Apostolicam appellavit. Et quoniam priores, & posteriores iudices in causa ipsa tam inordinate procederant, postulabat eadem Comitissa, ut quicquid factum esset per eosdem iudices, & in eis foret præiudicium post appellationem legitime interpositam attentatum, irritum fieret, & inane: præsertim cum commissio illa ad Svevion. iudices veritate noferretur tacita impetrata. E contra vero dilectus filius Magister Robertus, adversæ partis procurator, & nuncius, respondebat, quod cum defuncto G. Siclinien. Preposito, fratres eisdem Ecclesie de successore electione tractarent, & primo die non potuissent in personam idoneam convenire; tandem prædictum Joannem de Bitunia in Siclin. Prepositum unanimiter elegerunt, & installarunt, ne quid in præiudicium electionis eorum fieret, Sed. Apost. appellantes. Clericus etiam Comitissæ, qui præfens aderat, nihilominus Romanam Ecclesiam appellavit. Ipse autem Joannes de Bitunia electus taliter in Prepositum, omnium hominum ad Preposituram pertinentium in pace recepit homagia, & eodem die fructus Præposituræ quiete habuit, & sine contradictione percepit. Præfata vero Comitissa Flandria, cum sepius suas litteras ad Siclinien. Capitulum direxisset, ut Magistrum C. clericum suum elegeret in Prepositum, & non posset ab eis quod postulaverat, obtinere, per se, & ministros suos ad res Canonicorum, & illius, quem elegerant, & ad personas eorum manus extendit, personam male tractavit, & bona diripiuit volenter. Cum autem ad venerabilem fratrem nostrum N. Rheimen. Archiepiscopum, sanctæ Sabinæ Card. tanti excessus quæstio devenisset, & eam, & fautores ejus excommunicationis sententia innodasset; quia

C A P U T XIX.

Idem a Archiepisc. & Archid. Senonen.

Dilectus filius T. Lingon, Canonicus in nostra proposuit presentia constitutus, quod cum de mandato bonæ memorie Greg. P. prædecessoris nostri, G. quoniam Lingon. Episcopus quandam præbendam assignasset eidem in Ecclesia Lingon. & eadem sibi per prædictum prædecessorem nostrum fuerit confirmata; quia Capitulum Lingon. ipsum ad eandem præbendam recipere contemnebat, dil. fil. Clareval. & Longivadi Abbates auctoritate præd. nostri, cum

tandem in manu eisdem Archiepiscopi de illis injuriis, & ablati rebus promissis satisfacere competenter, ab excommunicatione extitit absoluta. Verum quia postmodum non observaverat quod promissis, ab eodem Archiepiscopo fuit eadem sententia innotata, & de excommunicatione ipsius circumpositis Episcopis literis delinavit. Cumque super his omnibus ad prædictum prædecessorem nostrum quæstio delata fuisset, ipse prædictus Svevion. iudicibus causam ipsam, & prædictam (est) terminandam commisit, qui secundum quod in mandatis receperat procedentes, utriusque partis receptis testibus, cognoscentes jus electionis ad Siclin. Capitulum pertinere, & ipsam electionem auctoritate Apostolica confirmare, & præfata Comitissam denunciarent excommunicationis sententia subiicere. Cum vero præfata Comitissa nunciis ad Sedem Apostolicam direxisset, & de utriusque partis assensu prædictis N. S. Quintini, & N. Rejen. Decan. & G. Cantorii Peronen. causa eadem fuisset cognoscenda commissis, ipsi iudices diligenter quæ hinc inde fuere proposita, de prædictorum virorum consilio administrationis officio discesserunt, & odire iniquitatem, cum fratribus nostris utriusque partis allegaciones, & rescripta diligenter intuentes, cognovimus evidentem commissionem ad Svevion. iudices per precum mendacia impetratam, cum ipsas Joannis electionem fuerit nonnulli cuiuslibet dignitatis, & interposita appellationis a Comitissa, vel ab alio nulla in eis mentio haberetur, & mendax precatore carere debet impetratis. Præterea non est aliqua ratio credendum, quod idem prædecessor noster sine causæ cognitione præfata Comitissam voluerit excommunicatione notari, vel si super iure suo perpetuum imponi silentium, cum merita causarum partium asseritione pandatur: Item ipsi iudices Svevion. videntur in rescriptis, quæ per sepe, & discorsitate, cum in litteris, quæ posterioribus iudicibus direxerit se abserant utriusque partis receptis testibus ad sententiam processisse, & in rescripto prolata sententia, se non utrumque. Sed ex parte Canonicorum receptis testibus fecerunt, Ex præmissis itaque, & aliis rationibus, tam priorum, quam posteriorum iudicum inordinatas sententias cognoscentes, quicquid super causa ipsa occasione prædictam commissionem condicimus dignoscitur, vel factum, de fratrum nostrorum consilio decernimus non tenere, ad illam statim idem negotium reducendum, quem ante commissionem primam dignoscitur habuisse. Ut autem utriusque parti sua debeat iustitia respondere, causam ipsam duximus secundum formam canonice committendam. Nulli ergo, & Datam Romæ apud S. Petrum, Hujus epistolæ major pars recedit, in c. 1. de sent. & re iudicata, in 2. collect. b Siclin. ) Legendum esse Sicliniensis, jam notavit Boetius in dicit. Tornac. in ipso Comitatu Flandria. c Bitunia. ) Legendum est Bitunia, ut habetur in relatis epistolis Innocentii, seu Beronii, ut voluerat Boetius Epou. ubi proxime, Cuiac. in presentis. d Lateran. ) Sub Alexandro III. c. 13. & 14. e Intraforas. ) Intraforas dicitur omnis iniusta occupatio, & absque legitima causa facta, c. qui, de consens. præbend. Unde ille dicitur intraforas in beneficio, qui a non habente potestatem conferendi, seu absque canonica institutione illud obtinuit, c. cum venisset, de in integrum rest. c. ex frequentibus, de instit. c. eum qui, hoc titul. in 6. cap. ad autem, de excess. Præl. quod quidem variis modis accedere potest, quos scilicet prosecquitur Frances, in r. de intraforas, q. 2. cum seq. f Ante confirmationem. ) Unde ut intrusus, amittit jus si quod habebat ad ipsam præbendam, c. 17. de elect. c. avaritia 5. cod. tit. in 6. late probant Loetherus, de re benef. l. 1. p. 1. q. 13. n. 4. Barbola, de post. Episc. 3. p. alleg. 57. n. 224. & l. 1. juris Ecclesie, c. 19. n. 249. g Tolerantur. ) Ex hoc textu recte docet Boetius Epou. ubi supra, Principis tolerantiam non inducere dispensationem, quod etiam laudatur ex c. 3. de reg. spirit. & docent Gamma, Thomas Sanchez, & alii concessit a Barbola in presentis, num. ultim. qui exponit textum in cap. quia, circa, de consens. & assensu. Sed licet non mera, & propria dispensatio inducatur ex tali patientia, tamen quasi dispensatio inducitur, cap. 1. qui matrimonium accusata, in 3. collect. ubi Ecclesiam quodammodo dispensando dissimulare, & dissimulando dispensare quodammodo docetur: late explicant Basilus, de matrim. l. 8. cap. 15. a. n. 6. Salgado de recent. bul. lra. l. 1. p. c. 2. sect. 5. par 101.

cum nollet aliquatenus a contradictione cessare, ipsum supposuerunt ecclesiastico interdictione. Postmodum autem ad presentiam nostram accedens, ad dil. fil. Medulenen. & Guincian. Abbates obtinuit scripta nostra; sed cum per eos iustitiam suam non posset obtinere, nos ven. Rheimen. Archiepiscopo S. R. E. Cardinali, tunc Episcopo b Prænestino, Apostol. Sedis Legato, sicut asserit, dedimus in mandatis, ut prædictam interdictionem sententiam, sicut fuerat rationabiliter promulgata, faceret appellacione postposita firmiter observari: unde cum idem Archiepiscopus negotium prorogaret, & idem post labores multiplices tere de promovendo ipso negotio desperasset, deficienti in expensis, ad instantiam Archiepiscopi memorati, & auctoritate ipsius talis inter eundem T. ex una parte, & v. f. nostr. R. Episcopum, & dil. fil. Canonicos Lingon. ex altera, compositio intercessit, quod ipse ab eodem Capitulo per manus prædicti Archiepiscopi recepto in Canonicum, & in fratrem, & concessio sibi & filio in Choro, & participatione qualibet divinorum, idem fructus præbende alicuius eisdem Ecclesia percipere non debet, nisi loco proximo vacature. Licet autem præfatum Archiepiscopum sincera diligamus in Domino charitate, ipsiusque velimus honori deferre; quia tamen in his quæ contra canonicas functiones attentari noscuntur, ei deferre nec volumus, nec debamus, quod ab eo illicitè factum est in hac parte, duximus irritandum, quod licite factum est approbantes. Cum ergo dictum T. in Canonicum recepit, & fratrem canonicis non obviet institutus, & vacatam expectare præbendam, Lateranensi Concilio non sit dubium d' obviare: nos illicito reprobatum, quod est licitum approbantes, quia videtur indignum, ut is qui receptus est in Canonicum, præbendam beneficio defrauderet: dicit. v. per A. l. m. quæ. dictos Episcopum, & Canonicos Lingon. si verum est quod asseritur, ut eidem præbendam, cum se facultas, & obtulerit, non differant assignare, vos eos mon. præmissa per cens. Eccl. sub cuius. contrad. & ap. ob. compellentes, faciatidem portiones q' quorundam, quæ fuerint in Ecclesia memorata, sine diminutione qualibet assignare, contradictores per cens. eandem appel. postposita compefcendo.

N O T E.

- 1 a Sennensis. ) Ita etiam legitur in 3. coll. sub hoc tit. c. 5. ex qua integrum illi restituo: calus autem ita contigit. Cum Episcopus Lingoniensis ex præcepto Pontificis canoniam in sua Ecclesia Tancredus assignasset, Capitulum tenuit illum admittere, quare Innocentius Ecclesiam ipsam interdictione supposit, unde Canonici translationem fecerunt cum ipso Tancredus, ut ipsam in Canonicum, & in fratrem statim recipere, assignatis illis stallis in Choro, & loco in Capitulo; sed fructus præbende non percipere, ut quod alia vacaret, Consulens Innocentius, hanc posteriorem partem transactionis improbat, & decrevit, ut Tancredus statim virtutalis receptionis perciperet distributiones quotidianas, & cum primum facultas se obtulisset, illi integra præbenda assignaretur. Cuius decisionis mentio etiam fit in cap. dilecto; infra hoc tit. & eam expoluit in c. relationum, hoc tit.
- 2 b Præfatus, Abbi. S. L.) Viduo de Pare, qui Gallus monachus, ac xv. Abbas Clitern. totiusque Cliternensis ordinis Caput, ab Innocentio III. Episcopo Cardinalis Præfatus est creatus anno 1198. vir sane singulari sanctitate, pietatisque insignis: in multis autem, & splendidique legationibus, quibus peritandus est, ac celebrior fuit, cum sub eodem Innocentio anno 1199. in Gallis, Germaniæ, & Othonis Imperatoris electionem nomine Pontificis ratam habuit contra Philippum Svevum, quem a communionis Fidelium Ecclesiastica censura removit, quod Reipublice Christiane tranquillitatem inquieto ambitionis causa interurbaret. In qua legatione non modo civili reum hauri consilium Viduo, sed etiam Ecclesiasticis ritus promovit, acquiri adauxit. Siquidem reite Galfridus Hübneræensis, eius locuti Scripserunt, l. 3. c. 16. & l. 6. c. 2. quod nonnullum, & decrevit, ut non nisi pallata campanilla litans sacerdos incruentum tolleret hostiam, nere detraxerit infirmis, nisi eadem campanilla pertersente, five ad excruciatum Fidelium pietatem, five ut a ratione multiplicatis interfectionibus scilicet exorata salus agrotantibus obveniret. Quem postea universalis Ecclesia morem complexa est. Laotic. Concil. convocavit, lapsique clericis levis severioris dicit, ut in regionibus studio flagrans, ante Paulus videretur: quas ex parte memorant Placentum, & quidemque de Aurca Valle, in histor. Leobinsium Episcopus. Ab Innocentio tertio, anno 1204. Archiepiscopus Rheimensis in demortui Vvilllemi Albimani lo-
- 3 c Quæstionibus. ) Facit textus in c. cum M. de consens. & ex duabus decisionibus aperte probatur, canoniam per se absque præbenda beneficium Ecclesiasticum esse, quod & notari supra in c. 1. nam Canonici canoniam, qui non habet præbendam, habet jus percipiendi distributiones quotidianas, quæ licet fructus beneficii non sint, ceteras, postulat, hoc tit. inter communitatem, sunt tamen emolumenta, quæ proprie officium impendunt in Ecclesia præstantur. Magneta de distictis, q. 6. per tot. Barbola de Canonici, c. 12. Solozani, de herbis immunitatis, in 481. Nec contrarium probat textus, in c. in millibus, de rector. ubi cum agatur de Canonicis, & illis, qui in Canonicis sunt tant recepti, dicitur nondum eos Ecclesiasticum beneficium fuisse alioquin: ergo quia canoniam per se non est beneficium Ecclesiasticum. Cuius textus difficultate motus Fabricius in Prati de benef. de tit. c. in tit. n. 3. 21. & 29. affirmavit canoniam per se non esse beneficium: sed difficultati illi facile satisfacies ex adductis in eodem, c. in infra.

C A P U T XX.

Idem a Episcopo Brixienf.

Uz fraternitatis devotio. Et infra: Præterea consulisti, cum sepe contingat, quod ad unam præbendam duo clerici, propter nimiam importunitatem petitionum eliguntur, utrum confirmanda sit talis electio, vel potius irritanda. Nos igitur attendentes quod si duo clerici unam præbendam tenerent, illud esset contra Conc. Turon. b quod præbendam unam inebat sectionem; & si unus illorum ipsam obtineret præbendam, sub expectatione alius, contra e Lat. statuta Concilii remaneret. Inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod talis electio de rigore juris penitus est cassanda.

N O T E.

- 1 a Brixienf. ) Ita etiam legitur in 3. collect. sub hoc titul. c. 6. & in c. ius, de præcor. ubi alias partes hujus decretalis concessit, & inscriptionem expoluit.
- b Turonensis. ) Relatum in c. majoribus, hoc tit.
- c Lateran. ) De quo agemus in c. 2. de consens. præb.

C O M M E N T A R I U M.

Plerumque contingit ad unam idemque beneficium duos eligi, seu præferari, & cum unus tantum sit mittendus, nec dividi possit inter duos beneficium, aut nullius electio confirmari, ex traditis in c. majoribus 8. hoc tit. aut electione una infirmata, altera confirmatur: quod procedit data aliqua prioritate inter utramque electionem, c. dilectus 25. hoc tit. late probat Solozani, c. de iure titul. l. 2. c. 9. unde si Pontifex unam eandemque præbendam duobus successive conferat, licet in aliis actibus posteriori prioribus derogent, lpa. lra. c. de iustis, l. lra. q. d'nyus, ff. de iure Codicil. Valenzuela, consil. 63. n. 184. tamen in eo casu recepti data attenditur, D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III.

ut probavi in capitul. c. plerumque, de refer. & qui primo rescriptum imperavit ad beneficium, præfatur illi, qui secundo ad idem beneficium litteras impetavit, c. ex parte 13. de offic. deleg. nam cum virtute prioris rescripti jus acquisivim fuisset primo, non potest secundum admitti cum eius præiudicio, ut probat doctrinam hanc expensens ad Indorum commendas Solozanus d. c. 9. per totum: facit textus diversus in c. si tribu. lra. de præb. l. 6. In aliis vero privilegiis pluribus concessis, cum alii per alium præiudicium non irrogatur, attenditur tempus presentationis litterarum, seu adeptæ possessionis, ut varios casus inde resolventes docent Kochier in tract. de primariis præbendis, p. 24. Valenzuela, consil. 128. n. 151. & consil. 104. n. 6. Cum ergo in presentis casu, ad unum idemque beneficium duo electi simul fuissent, nulla data prioritate temporis, & beneficium dividi non posse, iuxta Concilium Turon. relatum in d. c. majoribus 8. ideo Pontifex in presentis decrevit utramque electionem esse irritandam, ne ad unam, idemque beneficium duo admitterentur, repugnante Concilio Turonensis dispositione, de qua in d. c. majoribus, ex casus commentario, quæ hac spectat mutanda sunt.

a Idem.

Nisi essent viri providi, & honesti, tam ii, qui ordinationem fecerunt, quam illi, circa quos est facta ordinationem haberemus. Quod ergo post concertationem diutina ordinatum est circa unum de duobus clericis, ut ipse habeat prioratum, hoc ex jurisdictione delegata secundum iustitiam videtur esse statutum. Quod autem ordinatum est circa secundum providentiam intelligitur esse preceptum arbitrarie potestate, cum in delegatis fuerit e compromissum, qui auctoritatem sibi retinendo commissam, se pro bono pacis, & utilitatis hanc ordinasse fatetur. Quia igitur ordinatio ab omnibus est recepta, possuntque licite Prior, & Capitulum de preventibus suis propter causas predictas, non quidem ex passione partium, sed ex iustione iudicium provisionem huiusmodi exhibere; nos eam hoc habito moderamine toleramus, ut ad praestationem xl. librarum, non dignitas Prioratus, sed persona Prioris maneat onerata, ne forte vel circa preventus aliqua videatur facta sectio Prioratus, ita quod ipso Priore defuncto, successor ipsius ad praestationem xl. librarum minime teneatur.

NOTAE.

Dem.) Ita etiam habetur in 3. collectione, sub hoc tit. c. 7. ex neutra tamen compilatione constat cui missa sit praefens decisio, nec inter epistolas editas a Bolquetto, & Sirleto reperitur. In arbitrarie potestate.) Unde cognoscitur, iudicem delegatum, in quem partes compromiserit, posse procedere & potestate delegata, & virtute compromissi, ut docuit Salgado de praes. Regis, p. 2. c. 13. n. 130. Compromissum.) Jure nostro canonico compromitti potest, tam in iudicem ordinarium, quam delegatum, quia alias de ipsa causa cognoscere potest, ut probavi in c. 5. de arbitris. d. Moderamine.) Quod in oportuit declarari, nam alius pensio pro vita pensionarii reservari intelligitur. Glossa hic tenet, quod pensio, quae est conditio obligationis annuae ex legato proventibus, i. in singulari 8. ff. de annui legati, unde mors capituli canonici 8. de transact. capitulo cum venisset 6. de constitut. quod cum ex natura pensionum proventus, aequae statu debet tueri Capitulum, reservatis a Pontifice, & ab Ordinario, ut dicitur in 4. Gambana, l. 6. de usura. Legati, a. n. 587. a qua sententia distat Navarrus, de summa consilii, 43. consilii. 2. & de interpretat. consilii, 9. Parisius, de consensu. qm. 28. n. 120. quod sequitur Garcia de benefice, q. 1. cap. 5. n. 334. moventur auctoritate praesentis textus, quatenus Innocentius in eo arbitrium ita ratum habet, ut pensio pro vita debitoris tantum constituitur, verumtamen ipsi mentem Innocentius non percalceabit, nisi nisi ob eam rationem fuisset pensio ex vita debitoris assignanda, id est, quod procederet non solum in pensioe xl. librarum, sed etiam in pensioe xx. cum utraque ex praedicta arbitraria potestate descendat, quae moderatio cum ita facta non fuerit, sequitur potestatem inferiorum non esse ita contrahendam, in pensio ab eis imposita vitam debitoris non excedat. Pateo ergo hic moderata pensio pro Innocentium, ut levior esset Ecclesiae obligatio, non tamen quia iudices modum excessissent in constitutione pensionis.

COMMENTARIUM.

EX praesenti decretali committere sequens deducitur assertio: "Cum his ambigua esset, & difficilis, potest iudex unius fore in ipso beneficio, alii vero certam pensionem in ipso beneficio." Quae assertio probari potest ex c. cum venisset 9. de rebus, spol. c. de cetero 5. in fine, c. unicus 8. de transact. c. cum clericis, de pensionibus, c. auditorium, de collat. de leg. Illustrant ultra conceptus in praesenti a Barboza & Garana Cajucius hic, & Aezara Robertus, l. 1. rer. iudic. c. 7. Aegidius Bolusius, non. 1. moral. tit. 7. §. 4. P. Suarez, c. 1. de rebus, l. 4. c. 51. n. 19. Berolius, in c. 2. de monach. n. 46. Ferro Manrique de differentiis, in iure, fol. 148. Lotharius, l. 3. de iure Ecclesiae, c. 13. n. 49. P. Greg. de benef. c. 29. Lotharius, l. 4. de re benef. c. 35. n. 22. Sed praesens assertio difficilis, vel huiusmodi pensio constituitur a iudicibus virtute potestatis sibi delegate, vel tanquam ab arbitris ratione compromissi sibi delegate, vel tanquam pensio reservatur in iudice, quia ut ait Seneca, l. 3. de benef. c. 7. Iudicem formula includit, & certus, quos non excedat terminus potest. Est autem in iudicibus hac lex a sacris canonibus indicta, ut beneficia sine diminutione conferant, c. unicus, in 1. rubrica. "Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione, sancta rubrica." Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione, natione conferantur: "c. majoribus 8. ubi probavi, hoc tit. & recte, nam fructus beneficii, ut accessarii, sequi debent naturam sui principalis, ex regula accessorium, de reg. iur. l. 6. & ideo non possunt alii applicari, quam qui titulus beneficii conceditur, ut probat Robertus, d. l. 1. in p. iud. c. 7. quod autem est praescriptum circa universos fructus, hoc de parte eorum dicit debet, argumento legis, quae de rata, ff. de rei vind. Ratione etiam compromissi dari non potest hac facultas constituenti pensionem, cum super Ecclesiasticis beneficiis transire non liceat, c. super eo 7. de transact. quia nec potest licet in spiritualibus: c. quam pro l. p. q. 2. c. fin. de partit. Videtur ergo, nec potest in arbitros super questione beneficii compromitti, nec arbitrium latum ab ipsis posse subsistere, cum pensionem pensionis, quae temporalis est uni, beneficium vero alii adjudicaverit, contra textum in c. fin. de rebus permitt.

Conclusio traditur, & probatur.

Impugnatur traditur, & asseritur.

fructibus onus inungi: quibus consequens est, pensiones sine causa reservari non debere, d. c. auditorium, huius tituli, d. c. auditorium, cum causa posse, ut ait textus nostro ibi: "Post sunt licite Prior, & Capitulum proventus Ecclesiae obligentur, id sine causa admitti non debet; cum causa potest, ut est commensuratio obligationum, quibus bona Ecclesiarum aut beneficiorum subiciuntur, cap. 1. c. 2. de rebus Ecclesiarum alienandis, in 6. c. cum venisset 6. de constitut. Est etiam eisdem consequens, ut onus pensionis reale intelligatur, Gonzalez d. regul. 8. glossa 34. n. 47. c. 2. de rebus Ecclesiarum alienandis, in 6. c. cum venisset 6. de constitut. Quare inde provexit, ut contra quolibet possessorem beneficii ob pensionem agi possit, d. c. unicus 8. de transact. c. cum venisset 6. de constitut. Barboza l. 3. iuris Ecclesiae, c. 11. n. 93. & in practi exigenda pensiones q. 15. n. 63. five exprimat in pensione, ut successor teneatur, ut frequenter fit; five non exprimat. Gigas d. q. 7. n. 2. c. 7. q. 4. c. 47. quia cum sit onus reale beneficium inhaerens, transit cum ipso beneficio, adeo ut Capitulum pro rata temporis vacationis, dum fructus percipit, teneatur solvere pensionem, ut late probat Barboza in d. l. i. n. 12. per tot. Cum enim Capitulum succedat in locum illius, qui pensionem solvebat, & fructus beneficii ipsius percipit, iuxta juris utriusque regulas, debet subire onus, cum onus ad successorem non transeat, ut in praesenti specie contingit; per talem enim restrictionem natura pensionis non mutatur, sed eius solutio modus imponitur. Ex his inferatur, ob pensionem decurram agi posse via executiva contra quemcumque possessorem ipsius beneficii. Gigas ubi supra, q. 7. n. 2. c. 7. q. 4. c. 47. n. 2. c. 7. q. 4. c. 47. ubi dicitur, quod licet in d. c. i. n. 12. per tot. etiam actio hypothecaria ipsum pensionarium agere possit, ex l. fin. §. ultimum. ff. de contrahend. emptio. docet Gaccialupus de pens. quæst. 9. sed rectius contrarium docet Paulus Galfrensis consil. 338. num. 5. licet enim fructus beneficii in tertium possessorem alienari sint, non ideo vinci possunt.

Pensio est ius patrimoniale.

Dicitur autem hoc ius pensionis spirituale, unde querunt Interpretes, an pensio antea dederit, vel consequenter sit ius Ecclesiasticum? Pro cuius dubii solutione triplex pensionis generis distinguitur, scilicet Lethio l. 6. de iustitia, c. 34. d. l. 37. alia enim est pensio, quae pro officio mere temporali in remunerationem officii conceditur, veluti salarium consuetum pro oeconomio, advocato, facillia, vel simili ministerio; de qua Valquez tractat de benef. c. 265. n. 167. Theophilus c. 12. in d. mala e bonis Ecclesiae, c. 2. c. 1. alia, quae titulo perpetuo, certa portione detracta, ex fructibus aliquibus beneficii constituitur, ut in c. conquirentis, de cleric. non resident. tertia, quae in titulum conceditur clerico, quae non in perpetuum, sed ad tempus detrahatur ex ipso beneficio, ut in praesenti textu, c. 3. de collat. de reg. & aliis similibus. De prima pensioe non ambigit, quia temporalis, & profana sit, ut docet Suarez l. 1. de relig. tractat de simon. l. 4. c. 26. n. 3. Nec etiam de secunda queritur, quia etiam certum est, ex ea beneficium Ecclesiasticum provenire, ut post Garciam, & alios docet Valenzis de benef. tit. 1. Circa tertiam pensionis speciem duo tempora consideranda sunt: primum mediae Jurisprudenciae canonicae: secundum quod invaluit post motum proprium S. Pii V. editum anno 1571, cuius meminerunt P. Suarez d. c. 26. n. 3. Garcia de benef. l. 7. c. 5. n. 37. c. 2. p. 1. n. 5. dicendumque est, iure Decretalium, sicut pensionibus istis titulus beneficii gravati non coincidebat, ita nec novum titulum beneficii eis creari, nec jus aliquod spirituale, sed onus mere temporale; ad quod tempus referendi sunt Doctores, qui communiter tenent, pensionem nec esse beneficium, nec titulum beneficii praestare, ut tenent Oleda de incompatib. in praes. n. 3. Selva de benef. l. p. q. 3. Valenzis ubi proximo; nec contrarium probatur ex c. ad auditorium, de rebus, in illis verbis: Pensiones, aut alia similia beneficia, quae iam ibi exposui: ex iure tamen novissimo similes pensiones naturam beneficii habent, quia solis clericis conceduntur, obligantque ad recitationem officii minoris, & per constitutiones 30. & 31. Sixti V. coguntur pensionarii tonsuram, & habitum clericalem deferre, non tamen vere beneficia sunt, sed ad latius beneficiorum habentur quoad plures iuris effectus, quod latius prosequatur Garcia, & Valenzis ubi proximo.

Pensio debet esse certa, & annua.

Dicitur etiam in praedicta definitione, certam pensionem; quia hic debet pensio reservari, ut certa sit; & ita aequa, ut maneat Rectori unde vivere possit. Garcia d. l. p. c. 5. n. 366. quapropter debet reservari in quantitate, non in quota fructuum parte, tertia videlicet, quarta, vel simili, ut in praesenti specie contingit; ubi: "Ut ipse xl. libras de redditibus Capituli, & xl. de preventibus Prioratus percipiat 5. annuatim." Ubi notandum est, libram, non pondus, sed nummum, seu monetam significare, ut etiam accipitur in l. omnes, c. de appol. l. illius, c. de modo multarum, l. ult. c. de iustitia, l. 11. c. de cetero, de transact. c. P. c. G. de officio delegati, & aliis, iunctis quae de libra monetali, ex iure Romanorum congregant Covar. de veter. num. c. 4. Mariana de ponder. c. 8. Badius l. 3. de allo. Unde iuxta stylium Curiae non fit relectatio pensionis in fructibus, nisi ex magna causa; & recte, ut tollatur occasio discordiarum, quae ex commanone fructuum inter Rectorem, & pensionarium oriri possent, argumento legis cum Pater 77. §. de iustitia, ff. de legat. 2. non ideo, quia concessa parte fructuum titulus beneficii divideretur, ut

docebant Doctores relati a Garcia d. c. 5. n. 366, quia ut aliud est beneficium, aliud fructus beneficii; ita ex divisione fructuum non resultat divisio tituli, ut recte agnovit Corrafius l. p. de benef. c. 4. n. 10. Debet etiam esse pensio aequa, id est, ut iuris impositura, ne nimium oneret beneficium; & licet nullo iuris testimonio quantitas pensionis imponenda taxata sit, stylo veteri Curiae receptum fuit, ne tertiam partem estimatiois fructuum excedat. Gigas q. 9. Gaccialupus q. 7. Riccius de rebus, l. 179. part. 2. Hodie ex dispositione Concilii Tridentini, c. 24. de reform. cautum est, ut solutis omnibus oneribus mille ducati pro Episcopo, eorum pro Rectore beneficii remaneant; ubi plura congeste Barboza, Garcia d. c. 5. n. 441. qui late disputant, quomodo fructus beneficii sint estimandi, & ab onere diminutionem minuatur pensio. Etiam ad iustitiam in definitione, ad tempus, quod convenit cum his, quae supra dixi, videlicet beneficium esse perpetuum, pensiones autem temporarias; esse enim nimis onerosum beneficium, si pensio perpetua esset, ut de fructu aiebat Iulianus in §. finitur, Inf. de usufructu. Hinc quæritur, quo tempore pensio cesset, & quibus perat? Pro cuius dubii solutione sciendum est, olim dupliciter pensionem reservari solebat. Primo pro vita beneficiarii debitoris, ut contingit in causa huius textus, quae pensionem 40. librarum solvendam ex preventibus Prioratus secundo, ut eas perciperet creditor annuatim, ut factum etiam fuit in praesenti specie circa 20. libras. Primo causa morte debitoris pensio finitur, secundo non nisi morte pensionarii cessat; tum propter regulam textus in l. in singulis 8. ff. de annui legati, tum etiam, quia pensionarius usufructuario aequiparatur: unde sicut usufructus morte finitur, ita & pensio. Etiam finitur pensio pro contractu matrimonii, ut probat Sanchez de matrim. l. 7. de disp. 44. Tum quia sicut beneficia amittit beneficiarius matrimonio celebrato, c. l. de cleric. conjug. ita pensionarius pensionem, quae licet beneficium non fit, ad illud beneficii habetur. Tum quia, cum inhabilis reddatur ad factos Ordines, privatur omnibus privilegiis clericis competentibus, exceptis relatis in c. unicus, de clericis conjugati, l. 6. ubi non referunt privilegium retinendi pensionem, unde necessarium est amitti pensionarium matrimonio contracto.

De causis impositae pensionis.

Tandem dicitur in dicta definitione, ob iustam causam, quia ut pensio legitime constituitur, iusta causa intervenire debet; & si aliter pro libito reservetur, constitutio pensionis nulli momenti est, c. vacante 26. in fine, c. extirpanda 30. §. quia variis, hoc tit. c. 3. de offi. vicarii, c. constitutus 6. cum autem, de rebus, domib. cap. per tuas 5. de donat. cap. penult. de verb. signific. Clementi. 1. versic. Eadem, de supplend. neglig. Faciant textus in cap. prohibemus 7. cap. significavit 13. de censibus, docent ultra scribentes de pensionibus, Corrafius de sacerdot. l. part. c. 4. n. 12. Flaminius de rebus, l. 2. q. 2. n. 134. Suarez l. 1. de relig. l. 4. de simon. c. 5. n. 14. Azor. Instit. moral. part. 2. d. 8. cap. 6. qu. 1. Unde quavis in eam venisset q. de rebus, spol. iusta causa non exprimitur, cur annua pensio ab Archiepiscopo imposita esset, supponenda tamen est ex eo, quod ipsius auctoritas intercessit, ut ex verbis, quae habentur in eius textu inferri facile liquet: ideo autem non fuit expressa, quia de alia re longe diversa agebatur. Etiam in Summo Pontifice causam deducendam ad imponendam pensionem, docuerunt Azor d. l. 8. c. 5. q. ultimum. Corrafius d. 2. part. cap. 1. Sanchez l. 2. summas, cap. 29. n. 27. non ut valide imponatur, sed ut iuste, nam abique causa eam imponendo non facit contra jus divinum, aut naturale, fed tamen contra jus ecclesiasticum prohibens beneficia cum diminutione conferri, quod a Pontifice abrogari potest, cap. professus 4. de consuet. praebend. tamen dum sine causa imponit, magis dissipat, quam dispensat, & ideo peccat lethaliter; quare nec valide sine causa imponi pensionem a Pontifice, docuerunt Toletus l. 5. Institut. c. 83. n. 20. Victoria in rebus, de simon. n. 50. Lessius de iustitia c. 34. n. 30. Theophilus c. 12. tract. mala e bonis Ecclesiae, ff. 2. c. 1. n. 10. Quare non soler sine causa pensionem assignare, & si de causa non constat, tamen praesumitur veluti cum motu proprio pensionem constituit; creditor enim ex iusta, & honesta causa eam reservasse, ut in Episcopo, & aliis Praelatis Pontificis inferioribus, non tantum pro iustitia, sed etiam pro validitate pensionis iusta causa desideratur, ita ut aliter impositus nullius momenti sit, debetque de causa constare, ut alius relatis probat Garcia de benefice, l. part. c. 15. n. 314. & si de causa non appareat, praesumitur in fraudem imposita, nec creditor Episcopo assertum causam intervenisse, docet Rebutus in practi, tit. de pascis, n. 109. Corrafius de sacerdot. part. c. 4. n. 14. quia non creditor ei, qui non potest habere ad eam facere, nisi prius confiteretur de veritate, l. si forte 8. ff. de castrensi, Gigas de pensionibus q. 63. n. 2. Causas imponendi pensiones in Episcopo, & aliis inferioribus enumerant Daxrenus ubi supra, c. 4. Azor. p. 2. mor. l. 8. c. 5. Garcia part. 1. c. 5. n. 318. veluti propter remanentem aliquam servitium Ecclesiae facti, Gigas de pens. q. 6. n. 1. Lotharius de rebus, nesc. quæst. 35. vel si ex causa senectutis beneficium quis dimittat, ut ex Decio, & Felino probant Azor. d. quæst. 1. Redoanus de simonia, c. 21. n. 35. Gigas d. q. 6. n. 3. Theophilus supra. Item si duo velint beneficia permutare, & alterum sit longe pinguius, ut servetur aequalitas, potest pensio constitui, c. 4. qu. 6. de rerum permut. vel si Ecclesia indicat

BIBLIOTHECA CENTRALIS UNIVERSITATIS TORONTO

alio ministro pater Rectorem, c. 3. de offic. vicar. c. congre...

9 Traditur ratio decedendi

Ratio autem presentis afectionis provenit ex eo, quia publice interest...

10 Dissoluitur ratio dubitandi

Nec obstat dubitandi ratio supra adducta, pro cujus solutione...

CAPUT XXII.

Idem a Xanton. Episcopo, & Abbati b Bacian.

Pro illorum provisione: Et infra: Pro tit. f. Magistro P. Audoen. qui apud Sedem...

NOTA.

Xanton. Ita etiam legitur in 3. collectione, sub hoc tit. cap. 8.

Tandem elictanti restimulo blanda Burdigale, molles legitur illecebras, Santoniceque urbem vicino accessibus agro...

Primo tempore Santones rebeudum. Eorumque de Basilica Eutropii.

Orbis Santonica primus fuit iste Sacerdos. Qui nunc Santones hodie vocantur, hec habent terminos: ab Occidente Oceanum...

Bacian. Conspicuum legendum putat Abbati Blesaco, quod monasterium hodie tenet locum Blesaco.

Bacian. Et vere habebant, ut constat ex epistolis Innocentii III. l. 3. epist. quod privilegium apud Guillelmum Siretum...

fada fuit a iudicibus provisid, & honestis, pro quibus pze sumptio extat, ut ex illis verbis constat: Nisi essent viri...

dum qualitatem personæ, in cujus favorem emanavit, argumento legis...

da investivit. Consultus Innocentius III. ratam habuit hujusmodi collationem...

CAPUT XXIII.

Idem a Bisuntino Episcopo.

Tuis questionibus respondemus, quod clericos in b minoribus ordinibus constitutos, de patrimonialibus bonis...

NOTA.

Bisuntino. Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. c. 9. & in c. tuis, de testib. ubi extat alia pars...

b In minoribus. Ex hoc textu deducitur, ad ordines minores promovendos non egere speciali titulo beneficii...

CAPUT XXIV.

Idem a Episcopo Zamorensi.

A Coelens ad Apostolicam Sedem. Et infra: Inquisitioni tua taliter respondemus, quod clericus absens, per alium...

NOTA.

Zamorensi. Hanc inscriptionem retinet Cajacius hic, licet Glossa marginalis emendet Zamora, seu Zamora. Sed licet non habeamus hanc Innocentii Decretalem...

ea conjunctum est, quærat domino scienti, quia procurator in his tantum præstat ministerium creditur, l. c. licet 15. ff. de testib. pec. l. quod nos 18. ff. de acq. possid. docent Cujac. lib. 19. Pauli ad edit. in d. l. licet, & lib. 18. obs. c. 1. Donel. lib. 8. comm. c. 7. Bronchorst. cont. 3. affors. 97. Valentia r. 1. illustr. tract. 2. c. 8. n. 23. five investitura in beneficio accipitur pro possessione...

COMMENTARIUM.

CUM possessio acquiratur per procuratorem, vel domino præsentis, si præsentis est, l. donationes 31. §. 1. ff. de donat. l. quod statim 31. §. 1. ff. de donat. causa mort. l. si procuratori 79. ff. de procur. & domino etiam absenti, & ignorantis, l. 1. §. per procuratorem, l. possessio, §. ult. ff. de acquir. poss. & dominium si cum...

in his tantum præstat ministerium creditur, l. c. licet 15. ff. de testib. pec. l. quod nos 18. ff. de acq. possid. docent Cujac. lib. 19. Pauli ad edit. in d. l. licet, & lib. 18. obs. c. 1. Donel. lib. 8. comm. c. 7. Bronchorst. cont. 3. affors. 97. Valentia r. 1. illustr. tract. 2. c. 8. n. 23. five investitura in beneficio accipitur pro possessione, five pro iure adipiscendi beneficium, poterit per procuratorem recipi, c. olim, de rescrip. argumento legis 4. ff. de donat. Probat Lambertinus lib. 2. de iuraprom. 2. p. 9. 8. artic. 8. fol. 160. nec refert si dicas, posse absentem investiri de beneficio per procuratorem, vel nuncium alium pro iplo, quod in presenti docetur; non enim hæc duo separantur, sed conjunguntur quasi eadem: sicut nihil refert si dicas, per procuratorem causam agere, vel appellare pro alio posse, ut in l. servi, ff. de appell. vel alium appellare posse per procuratorem.

CAPUT XXV.

Idem Hervoo Trecenti a Episcopo.

Dilecto filio nostro P. tituli S. Pudencianæ Presbytero Card. dilectis filiis R. de Avalon, cellerario Senonen. & R. de Noa clerico procuratori tuo, auditore concesso, idem cellerarius b proposuit coram eo: Quod cum bona memoris G. Rhemen. Archiepiscopus, tunc Apostolicæ Sedis Legatus, ad Trecent. accessisset Ecclesiam, in qua G. nepoti d suo præbendam concedere intendebat, cum nulla penitus vacaret ibidem, dilectus cellerarius, non tam ei, quam nobis etiam cupiens in hac parte placere, præbendam, quam in ipsa obtinebat Ecclesia, in ejus manibus resignavit. Qui liberalitati ejus volens postmodum grata vicissitudine respondere, de Capituli Trecent. assensu, præsentem quoque ven. fr. nostro Senon. Archiepiscopo, tam prælatum nepotem suum, quam etiam cellerarium in Canonicum Trecent. instituit: & ambobus idem Capitulum stallum in Choro, & locum in Capitulo assignavit. Quibus idem Rhemen. Archiepiscopus fructus prædictæ præbendæ tandem dividendo communiter assignavit, donec præfatus G. integrum esset præbendæ stipendium affectus, in eos, qui contravenire præfuerunt, excommunicationis sententia promulgata. Quorum receptionem generalis procurator bonæ memoriæ e prædecessoris tui in Constantinopolitani partibus tunc agens, postmodum approbavit. Unde dictus cellerarius in eadem Ecclesia lectiones, & Evangelium in hebdomada sua postea legitime dignoscitur; & tam Decani, quam Episcopi electioni, & aliorum negotiorum tractatibus, sicut Canonicus Trecent. g. interfuit, & domum quandam per Capitulum memoratum obtinuit, qua non nisi Canonico consueverat b observari. Tu quoque cum ad eandem accessisset Ecclesiam consecratus, dictum cellerarium cum Canonicis aliis ad i osculum recepisti, eum tamen tunc temporis non nisi Canonici ad osculum admittantur: & eidem super prædictis non movisti per biennium questionem: unde petit, ut te ab ipsius super hoc molestatione indebita compescere dignemur. Verum dictus R. procurator tuus, proposuit eo adverso, quod cum idem cellerarius præbendam suam in præfati Rhemen. Archiepiscopi manibus resignasset, ipse de medietate illius nepotem suum, & de medietate alia dictum cellerarium investivit, quam adhuc detinere præsumit in tuum præjudicium, & gravamen, non permittens te libere de ipsa disponere, prout ad te dignoscitur pertinere. Et licet ad dilectos filios Decan. & Magistris G. Cornutum Parisien. & S. Rhemen. Canonicos super hoc nostræ fuerint litteræ impetratæ; cellerarius demum ad nos frustratorie appellavit, ut te posset gravare laboribus, & expensis. Idem quoque proposuit procurator, quod cum in Trecent. Ecclesia institutus olim fuerit certus Canonicojum numerus, & Capituli juramento firmatus, prædictus Archiepiscopus, qui est Legatus fuisse in Teutoniam, in Senonen. tamen provincia, cum eidem non fuerit officium legationis injunctum, institutionem hujusmodi facere non potuit ut j Legatus: quinimo est Legatus in eadem Provincia existisset, ad unicum tamen spirituale jus, quod vacabat ibidem, duos infimul Canonicos instituit sibi non licuit contra Canonicas functiones. Nam si duo unicum præbendam haberent, id esset contra b Turonen. Concilium, quod præbendam inhibet sectionem: si vero duobus in Canonicos, & fratres receptis, uni tantummodo præbenda daretur, sub expectatione alius, contra, Lateran. Concilium remaneret. Præterea licet in D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. F 4 Ecclie.

Ecclēſia, in qua non eſt certus numerus prębendarum, nulla etiam prębenda vacante, in Canonicum quis poſſit aſſumi, cum intelligatur ad quoddam juſ eligi, quod ex electorum aſſenſu de novo creatur, & cum electo in Canonicum naſcitur, & definit cum deſuncto; in Ecclēſia tamen, que determinatum habet numerum prębendarum, uno dumtaxat individuo jure vacante, duo inſimul eligi non poſſunt ad illud; cum hujuſmodi ſpirituale juſ dividi, ſeu communicari nequeat inter eos. Quamquam interdum hi, ad quos ſpectat electio, de communi conſenſu augmentare valent numerum prębendarum, quoddam juſ ſpirituale de novo creando; niſi forte ſtatutum aliſiquid obviare, quod eſſet jramento in firmatum, vel cui Sedis Apoſtolicę confirmatio acceſſiſſet, hujuſmodi clauſula prohibitionis adjecta, ut ſi quidquam contra id fieret, non valeret. Propter quod inſtitutionem pręſatam nullam fuiſſe, dictus aſſeruit procurator, cum in Trecenti Ecclēſia, ſicut pręmiſſum eſt, certus fit prębendarum numerus, quem Capitulum, vel Legatus augmentare minime intendebat, vel juſ aliſiquid de novo creare. Quod ex eo argui proponēbat, quia non fuit unus ad vacantem prębendam, & alius ſimpliciter inſtitutus; ſed ad prębendam unicam ſupradictę modo vacantem extiterunt ambo recepti. Sed nec Trecent. Capitulum, ad quod prębendam collatio nullatenus pertinet, vel dictus procurator prædeceſſoris tui receptionem hujuſmodi approbare potuit, utpote contra Canones Trecent. admiferas, vel quod aliquando tempore ſuper hoc negotio fuiſſit, cum tunc temporis Ecclēſię tunc conſuetudines, & que in ea minus legitime facta fuerant, ignorares. Ad hac autem cellerarius ſic reſpondit, quod cum idem Archiepiſcopus in Trecent. Capitulo ſua ſe legationis litteras legi fecerit, & ut Legatus eo tempore ab omnibus haberetur, an Legatus in illa Provincia fuerit, non debebat ulterius in dubium revocari, maxime cum tu in prædictis litteris, quæ obtinueras contra eum, memoratum Archiepiſcopum Legatum duxeris nominandum. Adjecti inſuper, quod licite quis ad ſpiritualē fraternitatem eligi poteſt, in Canonicum, & in fratrem, nulla etiam prębenda vacante, argumentum ad hoc cujuſdam epistoſe p. decretalis inducens, in qua legitur, quod cum T. clericus, nulla in Lingonenſi Ecclēſia prębenda vacante, ab Epicoſo, & Canonicis Lingonen. ſupradicti Archiepiſcopi judicis delegati a nobis, interveniente auctoritate, in Canonicum receptus fuiſſet, & fratrem, ita quod nullius prębendę fructus perciperet, niſi loco proximo vacature. Nos attendentes, quod dictum T. in Canonicum, & fratrem recipi, non occurreret canonicis inſtitutus; & vacaturam expectare prębendam Lateran. Concilio non eſſet dubium obviare: illicite reprobat, quod licitum erat, duximus approbandum. Unde cum videtur indignum, ut is, qui recipiendus erat in Canonicum, & in fratrem, prębendę beneficio fraudaretur: Epicoſo & Canonicis Lingonen. dedimus in mandatis, ut ſi res falſiter ſe haberet, eidem T. prębendam, cum ſe facultas offerret, assignare curarent. Allegavit inſuper, quod ab Apoſtolicâ Sede frequenter hujuſmodi litterę impetrantur, ut in Ecclēſia, in qua certus eſt numerus prębendarum, nulla prębenda vacante recipiatur quis in Canonicum, & in fratrem, & eidem prębenda, cum ſe facultas obtulerit, conſeratur. Item licet Turonen. Concilium ſectionem inhibeat prębendarum, nihilominus tamen Romana Ecclēſia receptionem eorum, qui ad dimidiatas prębendas aſſumpti ſunt, in Canonicos approbando, nonnunquam ſectas prębendas ei præcipit integrari. Sed ad hoc fuit ex adverſo reſponſum, quod eſt Romanus Pontifex dimidiatum quoad temporales proventus prębendam contra Concilium Turon. illi quandoque præcipit integrari, cui juſ ſpirituale vacans fuerat cum debita integritate collatum; pro eo tamen, quod ad hujuſmodi juſ dimidium de facto, cum de jure non valeat, eſt receptus, id mandare minime conſuevit, & ex plenitudine poteſtatis, ad unicam juſ ſpirituale non vacans aliquem recipi, utilitate, vel neceſſitate penſata, valeat indulgere. Sicut de Auguſtino in q. canone invenitur, qui novo modo proventus, & conſecratus Epicoſus, incolum Valerio Epicoſo Ecclēſie Hippone. acceſſit in Cathedra, non ſuccęſſit. Et ſicut de non vacante prębenda, conceſſa tamen, & confirmata per Romanum Pontificem, cuidam clerico in Ecclēſia Lingon. & per executorē ſpiſus ad eandem etiam non vacantem recepto in prælegata legitur decretali. Pręſens vero Archiepiſcopus, qui eſt Legatus fuiſſet in prædicta provincia, abſque noſtra ſaltem licentia ſpeciali contra jura ſcriptę tenorem, & ad unicam juſ ſpirituale, quod vacabat in Ecclēſia ſupradicta, in qua certus erat numerus prębendarum, inſtituere non potuit nepotem, & cellerarium ſupradictos; cum hoc non ſolummodo Turonen. fed etiam Lateranen. Concilio obviaret. Maxime cum nec novum juſ creare intenderet, nec prębendarum numerum augmentare; quod inde colligitur, quia reſignatione cellerarii procurata, eoſdem inſtituit ad unicam prębendam vacantem. Unde nos hiſ, & aliis intellectis, cellerarium antedictum, quem præſatam prębendam conſtitit prius libere reſignaffe, ad reſtitutionem eorum, quæ ratione ſupradictę inveſtiturę tenebat, de conſilio fratrum noſtrorum ſententialiter duximus condemnandum, ei ſuper prębenda ipſa, vel ejus parte ſilentium imponentes; ita quod per hoc ſupradictę G. nullum præjudicium generetur, maxime cum res inter alios acta, non nocet regulariter aliis, juxta canonicas, & legitimas ſactiones. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę diſtinctionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, &c. uſque incurſum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Kal. Maii, Pontificatus noſtri Anno XIII.

NOTÆ.

a Trecenti. Ita legitur in quarta collectione, ſub hoc tit. c. 1. & lib. 1. epistoſ. Iſidori. 13. epistoſ. 72. apud Bolquetum. Herveus hic electus fuit in Tricacinum Præſulem in Curia Romana a Canonicis ibidem commemorantibus, ex conſenſu aliorum, & annante Innocent. III. ut reſert Cambobac. in antiq. Tricacini; obiit penitus virtutibus anno 1223. Cajus animi dotes, & tempus Præſulatus ſatis exprimitur hoc epitaphio ejus ſepulcro appoſito. Præſul Trecentiſ, prius autem Parieſiſ; Verbi jam Domini Doctör, de corte Martini; Pauſera gente ſanus tacet Herveus hic tumularus; Ciliatum, chorda, ſeunina, lamina ferri; Cum reſſit corio faciente me ad ſylvera ferri; Anno milieno, hiſi centenoque, viceno Turno, cum reddo polo ſpirituum, oſſaque ſolo; Anno ſepteno dono queque Pontificatus; Et ſexto nono Julii tranſmigre beatus. De Trecentiſ Ecclēſia jam plura notavi in c. 6. de conſtit. Cellerarius. Cellerarius, ſeu Cellerarius dicitur, qui penes Ecclēſia aſervando, & diſpenſando præponitur, cuique tritici, & vini diſpenſatio commiſſa eſt. Concilium Franford. can. 13. ibi: Ut cellerarii in monaſteriiſ avari non eligantur. De Benedic. c. 31. ſue regule, ibi: Ut cellerarius monaſterii eligatur de congregatione. Fructuoſus Epicoſus, c. 6. ſue regule, ibi: Eligatur cellerarius bone pietatis, probatus, quem communiſ eligent collatio. Cap. cum ad monaſterium, de ſtat. monach. lex nominativuſ, ſi. manuum, teſtam. 13. de inſtr. legato, cellerarius dicitur, qui præpoſitus eſt, ut rationes ſalvę ſint: notantur poſt Meurſium, Briſſonium, & alios Lexicographoſ Petr. Greg. l. 5. ſynagoga. c. 40. n. 6. Alberic. in d. verbo Cellarium; hodieque in aliquibus Ecclēſiis Cathedralibus, & paſſim in monaſterii� eligitur unuſex aliis, qui cellario præponatur, vulgo appellatur Cellerero, de quo in præſenti, & in d. c. cum ad monaſterium. De eo agunt Benedic. ſ. Etrenus, l. 2. diſ. 7. monaſt. tit. 7. diſ. 4. Cælar. de Eccl. hierarch. q. 2. pre. q. 5. n. 15.

c G. Rhenenſi. Præſerant huic Ecclēſie temporibus Innocentii duo G. unus Guillelmus, Albalmanus dictus, filius Theobaldi Campanie Comitis, qui Cardinalis creatus, ut Legatus miſſus fuit in Galliam a Lucio III. alter Guido, Abbas Clarevalleſis, de quo Innocentium hic agere notavit Bolquetus in præſenti, non levi ductus fundamento; nam Guido in Germaniam miſſus fuit, ut legitur in Chron. Belgico, anno 1206. ibi: Guido Abbas Cliterciēſis, cum quibuſdam Abbatibus ſuis Romanam proſeſſicetur. Ex non multo poſt: Pa. pa Innocentius fecit eum Epicoſum Cardinalem Præſenti. num, & miſt in partes Almannie Legatum. Idem apud Cæſarium Miſerum in chronico Cliterci. De eo agit Illuſtr. Manriq. t. 1. annal. Cliterci. in ſerie Abbatum Cliterci. anno 1202. d. Nepoti ſuo. Ex ſtrate videlicet, ut communiter nepotes a patris appellentur: notavi in c. 2. de arb. c. Prædeceſſoriſ tui. Garnerii videlicet, qui electioni Franci Imperatoris interſuit, & ſuffragium dedit, deſceſſitque anno 1193. ut reſerant Camuzat, & Chenu in Eccl.ſ. Tricac. f. Et Evangelium. Quod proprium Canonicorum eſt in illis Ecclēſiis, ubi uſus invaluit, ut præſbytero celebrante tanquam Canonici Epistoſolam, & Evangelium legant, ut probant Barboſa de Canoniciſ c. 34. per tot. & in Summa Apoſt. collect. 97. g. Interſuit. Canonici enim eo ipſo, quod Canonici eſt, omnia hæc munia obire poteſt, ſi ſacris ordinibus initiatus eſt. Barboſa de Canoniciſ, c. 37. per tot. h. Conſuetudines aſſignari. Sunt domus clauſtrales, quæ aliis, quam Canonicis dari non poſſunt, quæ Canonicorum vocantur, & plena gaudent libertate, ex conceſſione Hugonis Comit. Trecentiſ anno 1104. apud Camuzat ibi: Dedit igitur Ecclēſie Trecentiſ B. Petri, & S. Salvatoris libertatem et domorum Canonicorum, videlicet ut nemo præſumat eas deinceps violare. De eis agemus in c. 1. de immun. Eccl.ſ. i. Ad oculum. Varia genera oculorum legimus in utroque jure, & apud bonæ note Interpretes; alia enim ſunt honoraria, quæ videlicet manibus, ſeu pedibus Imperatorum inſiguntur, de quibus, & purpura adoratione, agit in l. 1. c. de Comitibus, & Tribun. lib. 12. l. 4. c. de Conſultibus, l. 1. c. de præſepitiſ ſacri tubic. l. 1. c. de domoſ. & præſepitiſ. l. 2. c. de ſilva.

ſilventi. l. ſi quis ſervum 7. c. qui militare non poſſ. l. ult. C. de va. latiniſ ſacri. l. 2. c. de privi. ſchol. l. 1. c. de appar. Præſ. Præ. l. 1. c. de appar. Præſ. Urbis, lib. 12. l. reſtituenda 6. verſ. ad hæc. C. de advocat. diverſ. l. 2. c. de Fabricianis, lib. 11. & ex Theodoſiano Codice præter hæc ipſas conſtitutiones, quæ in illo extant, l. non de imaginibus Imperatoribus, l. 4. l. præſertura 8. cum l. ſequenti, l. prætor 16. de dioceſ. offi. l. quiſque 70. de Decur. Quibus illuſtrandiſ in communi, de eo more, & jure multa poſt alios Pineda, Vaſſalios, Briſſonius, Biſciola apud noſtrum Solozanum, in Memoriali pro præſepitiſ Conſilii Inſtitutum, n. 316. & 10. & in periculo oculoſo de honorariis Senatoribus, n. 316. & 109. Novarien. in Ago Euchar. li. 5. n. 51. Bulengerus de Imperat. li. 3. c. 17. ac præter eos, & præ aliis Lipſius li. 2. electorum, c. 6. Jacobus Durantus Caſtellus li. 2. var. c. 16. Salmaſius ad Scripſores ſacros, Aug. pag. notatum c. 319. & 440. Demetrius ad Reſcript. in Præſepitiſ, li. 3. antiq. c. ult. ad finem, Henric. Salmus, ad memorab. Panormi, l. 1. par. etial. 46. Philippus Rubenius li. 2. elector. c. 4. Jan. Mellerus Pamelius in ſpitiſ ſigiliſ ad Notum Martell. in voce Sanctor. Tururetus de nobilit. li. 2. c. 7. Carranza poſt librum de parva, ad l. 3. n. 2. C. de poſſ. her. inſtr. Anton. Sargens in Neap. Illuſtr. lib. 1. c. 21. Zerd. in adverſ. ſacri. c. 168. n. 11. & c. 177. n. 7. Grethſerus l. 1. tom. de ſacris Cruciſ, lib. 1. c. 53. Serarius ad lib. Epistoſ. 2. p. q. 3. & in Juſtiti. c. 13. q. 3. Aloyſius Novarien. l. 1. tom. elector. ſacri. lib. 2. l. 70. & ſeq. Andreas Piatius in ſpitiſ ſigiliſ ſacri, tom. 1. c. 40. Benedic. Petrus in Geneſim tom. 3. c. 18. n. 7. & c. 23. n. 2. & tom. 4. ad c. 53. n. 2. Joannes Lorius ad Halm. verſ. 12. Oculoſa amica uſurata fuerunt, tam apud Jadozoſ, quam apud Geniteſ. De Judæis conſtat ex pluribus facte pagine locis, Matthæi c. 26. Etoſi c. 18. Regum lib. 2. c. 14. Tobie c. 7. & 9. Apud Romanos adeo uſurata fuerant, ut Tiberius ea inhibuiſſet, ut late illuſtrat Pancirolo lib. 2. var. c. 94. lib. 1. memor. tit. 46. ubi plura ſalnat. P. Piatius in ſpitiſ ſigiliſ, lib. 1. c. 40. Petrus Gregorius lib. 13. de republica, c. 18. & lib. 5. ſynagoga. c. 8. Savarus ad Sicionium lib. 1. epistoſ. 11. c. Gaubertus c. 4. Polys Lipſius lib. 1. elect. c. 6. Bulengerus lib. 1. de Imperat. c. 12. Demetrius ad Reſcript. lib. 3. c. 53. Tiraq. ad Alex. lib. 2. c. 19. Sunt etiam oculoſa ſancta, & charitativa, quæ fideles primis Ecclēſie temporibus invenire dabant, in reſerant communioneſ, & promittunt fidei. Tertul. lib. 2. ad uſurpatoſ, lib. 3. Jam vero alicui fratrum ad oculum convenire, dicebatur oculum ſanctum; quia pietatis, & charitatis pignus erat, dabanturque ſub ea formula, hæc tecum, quæ hæbebat ſacra Synaxis: unde patris concludentiſ ſignaculum dicitur in c. p. cam 9. de conſer. diſt. 2. juxta illud Apoſtoli ad Romanos c. 16. verſ. 16. & 1. ad Cor. c. 16. Salutate invicem in oculoſo ſancto, juxta can. 19. Synodi Laodie. Unde illud libi invenire dabatur tempore ſacre communionis. D. Greg. lib. 3. dial. c. 37. Omnes ſibiſem pacem dederunt, corpus & ſanguinem redemptionis acceperunt. Quare conjungatur in can. 12. Concil. Altiliod. Non decet mortuiſ, nec Euchariftiam, nec oculum

tradj. S. Ferreol. c. 25. ſue regule. Statuimus hujuſ culpe ream, commanſionem Dominicam, & oculum fratrum non habere; ut probat Albap. lib. 1. obſerv. c. 17. Cerda in adverſ. ſacri. c. 8. 151. Menardus in notis ad Sacram. D. Gregorii, fol. 377. & ad concordiam reg. fol. 1011. Creſolius lib. 4. myſtag. c. 6. c. 2. Vivar. in apparatus ad Flavium Dextrum, ſ. 9. Scrogas tom. 2. in Cantica, verſig. 1. ſect. 2. Petr. Greg. in proem. dperer. n. 28. Baronius anno 45. n. 7. Theophilus tom. 17. de religioſo loricato, in prin. fol. 189. Etiam dabatur tempore Baptiſmi, ut probat Vicecomes de ritibus Baptiſmi, lib. 5. c. 2. item tempore ſacrae ordinationis, Hallierus de ſacri. elect. ſect. 8. c. 11. Plura de hiſ oculis charitativis ultra proxime laudatos congerunt Baptiſta Caſaliſ de ſacris Chriſtianorum ritibus, c. 59. Gironius lib. 1. obſerv. c. 14. Landmet. lib. 1. de veteri clerico c. 81. Illuſtr. D. Franc. Ramos in ſynag. ad Alex. VII. propoſ. 1. n. 93. De hoc oculoſo amicabile, ſeu charitatis accipiendus eſt præſens textuſ ſolim enim, ſicut & hodie, obſervabatur, ut tempore adeptę poſſeſſionis prębendę, ſeu beneficii, ad oculum recipiant novum fratrem ceteri Canonici, e. cum olim 22. de privi. unde in præſenti ſpecie Canonici probare intendebat ſe in poſſeſſione prębendę eſſe, ex eo, quod ad oculum receptus erat in Ecclēſia Trecentiſ, i. Ur Legatus. De poſteſta Legati circa beneficia conſerenda in provincia ſue legationis, plura congeſſi in c. dilectiſ, de epistoſ. leg. k. Turonenſi Concilio. De quo in c. majoribus 8. hoc tit. l. Later. Concilii. De quo agemus in c. 2. de conſeſ. præ. m. jramento firmatum. Govarruvias in c. quaraviſ, 2. par. ſ. l. n. 11. de poſſi. in 6. exiſtimat Canonicos non poſſe revocare ſtatutum hoc, quia confirmatum erat a Pontifice in favorem Ecclēſie: ſed doctę cum reprehendit Anguanus lib. 3. de legibus, c. 5. n. 11. Ea ergo ſententia omniſa, verius dicendum eſt, in præſenti Canonicos non poſſe augere numerum Canonicoſum, contra ſtatutum a ſe ſeratum, quia actus celebratus contra proprium jurementum eſt ipſo jure nullus, ut pluribus reſatis docet Sinch. lib. 3. ſumme, c. 12. & ſi confirmatum ſuit a Pontifice tale ſtatutum, etiam mutari non poterat, quia actus geſtus contra ſtatutum habens clauſulam decreti irritantis, etiam editum in favorem ipſorum, eſt nullus ipſo jure, ut probat Anguanus diſt. c. 1. De hac ſciltate augendi, vel minuendi numerum prębendarum, egi in c. cum M. de conſit. n. Legationis litteras. An Legato credatur, niſi editis ſue legationis litteris, expoſui in c. cum in jure, de offi. deleg. o. Prębenda vacatiens. Ut probavi in c. 1. hoc tit. p. Decretaliſ. Quæ reperitur ſupra in c. dilectiſ, hoc tit. q. Canone. Cap. non autem 12. 7. q. 1. r. Maxime cum rei. Regulam hanc expoſui in cap. penult. de re juſt. Commentarium hujuſ textuſ petendum eſt ex traditiſ ſupra in cap. majoribus; & adducendis in cap. 2. de conſeſ. præbend.

CAPUT XXVI.

a Idem V. Epicoſo.

Vacante quadam in Ecclēſia ſua prębenda, duas ex ea conſtituens, ad illas de aſſenſu Capituli tui duos Canonicos aſſumpſiſti, quorum altero apud Sedem Apoſtolicam viam univerſe carnis ingreſſo, prębendam, quam deſunctus habebat, quidam clericus Hippolytus nomine ſuit auctoritate Sedis Apoſtolicę affectus. Verum cum idem H. te ſuper integritate prębendę per quadam nobis litteras inquireret, & alius idem juſ adverſus te ſe habere proponat, quid facere debeas poſſulati per Sedem Apoſtolicam edoceri. Super quo fraternitati tue duximus reſpondendum, quod cum Turon. ſtatuta Concilii ſectionem inhibeat prębendarum, teneris utriusque de iis, quæ vacare contingerit integrare prębendam, niſi forte rationabiliſ cauſa de vacante prębenda prædictę duæ fuerint conſtituę, ac tot ſint utriusque proventus, quod per utramque ſit utrique proſitum in beneficio competenti.

NOTÆ.

a Dem. Ita etiam legitur in quarta collectione, ſub hoc tit. cap. 3. idelt Uratiſlavinoſi Epicoſo, ut habetur lib. 27. de reſcrip.

ſ. epistoſ. ipſius Innocentii III. reg. 16. epistoſ. 166. ex quo regit eam reſtituo. De Uratiſlaviniſ Ecclēſia egi in cap. 27. de reſcrip.

CAPUT XXVII.

Innocentius III. a Vercellenſi Epicoſo.

Dilectus filius G. pro quo canonicam in Ecclēſia Novarien. ſcripſeramus, quod intendebat, per noſtras b. litteras non obtento, contra Canonicos ejuſdem Ecclēſie nobis propoſuit conquerendum, quod cum pro eo ad Novarien. Capitulum mandatum Ap. miſiſſemus, ut in Canonicum reciperent, & in fratrem, prębendam, ſi qua tamen tunc vacabat, conſerentes eidem; ipſi non ſolum mandatum Apoſtolicum noluerunt adimplere, verum etiam prębendam vacantem, quam mandavimus illi conſeri, præſumpſerunt aliiſ assignare. Unde petebat a nobis, ut quæ de ipſo inceperamus, exequi dignamur. Magiſter autem Gregor. Novarien. Ecclēſie procurator proponebat e contra, quia cum nulla in Ecclēſia vacaret prębenda, prædictis clericis ad Apoſt. Sed. accedens falſo in Ecclēſia ipſa mendax preſerator credere debeat imperatiſ pentus, idem procurator ab impetitione ipſius Ecclēſiam poſtulabat abſolviſ. Super hiſ diutius litigant, & idem Cardin. que fuerant propoſita coram eo; nobis reſcribit diligenter; & d. t. per Apoſt. ſcript. mand. quatenus ſi tibi conſiterit, quod in Novarien. Ecclēſia prębenda vacaret tempore, quo ſuper præbendam jam dicti clerici noſtras litteras receperunt, cum eam penitus alii in eluſionem mandati noſtri duxerint conſerendam, eundem clericum, ſi non alibi ſufficiens habeat beneficium Ecclēſiaſticum, juxta tenorem prioris mandati noſtri a prædictis clericis recipi faciat, & eidem de redditibus ipſius Ecclēſie ſingulis annis competenteſ assignari proventus, & donec ei ſit in beneficio præbendario proſitum.

NOTA

A Vercellensi. Ita etiam legitur in quarta collectione sub hoc tit. de concess. prob. cap. 4. De Vercellensi Ecclesia...

CAPUT XXVIII

Idem a in Concil. Later. Constit. XXXIV.

DE multa providentia fuit in Later. Concil. prohibitum, ut nullus diversas dignitates Ecclesiasticas, & plures Ecclesias parochiales recipere, contra sacrorum canonum instituta; alioquin & recipiens sic receptum amitteret...

NOTA

L. Alerani. Can. 29, non 38. legitur in quarta collectione, ne, sub hoc tit. cap. 4. De hoc Concilio Lateranensi nonnulla notavimus in cap. 1. de Summa Trinit. b Lateran. Concilio. S. Sab Alexand. III. relato in cap. quia in tantum, de clericis non resed.

Personas dignas, que, qualisque sit, expositi in e. ad amul. de rescript. Idem litteris conspicias, & juris pericia predicat, ut expositi in e. de clericis coning. cujus dispensationis exemplum extat apud Guillelmum Tyrinum lib. 10. belli sacri, in Baldwinus II. Regis Jerosol. quem ait Tyrus liberalibus disciplinis imbutum, a prebendis obtinuisse in Ecclesiis Rhenensis, Cameracensis, & Leodiensis.

EX hac Concilii Lateran. constitutione sequens communiter deducitur disputanda assertio: Generaliter nemo plura beneficia obtinere potest. Probant eam textus in e. quia in tantum...

conferentur Petrus Greg. lib. 1. de rescript. cap. 4. Azor. tom. 2. instit. mor. lib. 6. c. 32. & nos in e. ex litteris, de rescript. c. Doves. ) Et ita debet recipi in Canonico, & fratrem, cum spe asequendi in prebendam proximam vacaturam, ut probavi supra in cap. relatum.

sublimes tamen, & litteratas personas; in quibus dux referuntur causa, videlicet nobilitas, & litterarum pericia: ubi conjunctiva & non habet vim copulativam, sed disjunctivam, ut in e. de vita, & honest. cleric. juxta legem super, ff. de l. 7. S. Unde sufficit ad dispensationem, quod sit nobilis, aut litteratus, ut cum eo dispensari possit, dummodo sit honeste vite, & venerabilis 37. hoc tit. quia causa dispensationis non solum respicit utilitatem personarum, verum & Ecclesiarum, quibus solent esse utiliores nobiles, & litterati...

COMMENTARIUM.

EX hac Concilii Lateran. constitutione sequens communiter deducitur disputanda assertio: Generaliter nemo plura beneficia obtinere potest. Probant eam textus in e. quia in tantum...

287. 57a. Epau. 287. 5. Heraldus Episcopus Turon. in suis Capitulis... Tit. V. De Præbendis, & Dignit. 93

e. quia nonnulli, de clericis non resed. ibi: Contra sacrorum canonum instituta; & quia in tantum 5. ibi: Sacris canonibus innimica... Tridentina dicitur sess. 24. c. 17. ibi: Sacris canonibus. Nec contrarium deducitur ex d. c. 1. 2. 1. q. 1. nam licet ibi adducatur locus D. Marchali. 6. non tamen inde deducitur prohibitio illam esse juris divini, quia illa tantum præcepta...

Traditur ratio dubitandi.

Deorigine hujus prohibitionis.

Traditur ratio dubitandi. Sed hæc assertio ita insidiosa est tradita difficilis valde redditur ex eo; non habere plura beneficia, vel non, adimmandum non est ex eorum numero, sed ex Ecclesiarum redditibus & prebendis, ita ut si Ecclesia congruus sustentationem parochi non præbeat, plures præbendas unus clericus regere possit: si autem fructibus abundat, ipsius parochi in alia Ecclesia non ita pingui etiam deserviat. Unde Hispani Patres Presbyteri Parochos simul in canonicis Ecclesiis Cathedralibus cooperabant ea lege, ut ab Ecclesia Cathedrali, & simul a parochia stipendia acciperent. Conc. Emeritense can. 12. ibi: 7. Ut omnes Episcopus provincie nostræ, si voluerint de parochia Ecclesia facere, atque Diaconibus cathedram sibi in principali Ecclesia facere, maneat per omnia licentia; & qui fuerint tradidit, humiliter dignam Episcopo suo teneant, & eo honore, & reverentia habeantur, ut venerentur in Cathedrali Ecclesia sicut hi, quos constat fuisse ordinatos in ea, quamvis ab Episcopo suo stipendii causa per bonam obedientiam aliquod accipiant, ab Ecclesiis tamen in quibus prius consecrati sunt, vel a rebus earum extranei non maneant. Et Ecclesia pauper, paucolus parochianos habens, alii jungatur, ab unoque presbytero utraque regatur. Conc. Tol. 16. can. 3. ibi: Ecclesia que ulque ad decem mancipia habuit, super se habeat sacerdotem; que vero minus decem mancipia habuit, alii conjugatur Ecclesiis. Si autem dives erat, plures in ea ordinabatur presbyteri. Conc. Emerit. can. 14. Igitur obtinere diversas Ecclesias non ex eorum numero, sed ex stipendiis, fructibus, vel ipsarum prebendis adimmandum est.

Qua dubitandi ratione non obstante, vera est præfens assertio, quam ut plene exponamus, & hujus prohibitionis originem repetamus, sciendum est, plures ex Theologis, tam scholasticis, quam moralibus, assertisse pluralitatem beneficiorum repugnare juri naturali, & divino. Cajetanus in summa, verbo beneficium, Silvester eodem verbo 4. n. 1. Angelus n. 37. Armilla n. 41. Tabiena n. 28. q. 24. alii quoque resert, & sequitur Thom. Sanchez lib. 2. summa c. 2. dub. 5. Sotus, Azor, & Valquez, quos resert Hurtado tom. 1. de resed. resed. 6. pro quorum sententia expendi solet textus in e. 1. q. 1. ubi PP. Concilii Niceni ad adstruendum hanc prohibitionem adducunt. 6. D. Matthæi, in illis verbis: Nemo potest duobus Dominis servire. Deinde quia juri naturali, & divino repugnat, quod Ecclesia privetur ministris debitis, & quod divinus cultus minuatur; quod contingit si unus presbyter duabus Ecclesiis præficiatur, & n. 10. q. 3. c. singulari. 89. dist. sed contrarium, imo tantum a jure positivo prohibitionem hanc provenire, docuerunt omnes fere antiquiores consulti ab Hurtado, & Valenti ubi supra; & recte, nam si præfens prohibitio a jure naturali, aut divino originem traheret, non posset Pontifex in ea dispensare, & sunt quidam, 27. q. 1. sed posse ipsam, atque Episcopos dispensare, supra probavi: igitur quia hæc prohibitio est tantum juris positivi, Deinde quia conclusum introductum non potest contra jure naturale, aut divinum, c. fin. ubi illustravi, de consuet. sed moribus introducta potest, ut quis unam præbendam simul cum dignitate obtineat, c. 1. de consuet. lib. 6. necnon & plura beneficia, ut docent et alii Garcia de benef. p. 11. c. 5. n. 257. Manrique de dispensat. d. q. 18. Igitur quia hæc prohibitio non est juris divini aut naturalis. Adstruitur tandem hæc sententia, cui adhæret ex eo, quia cum beneficia a jure positivo introducta, ut resert Barroius tom. 6. anno 502. & probavit, 1. hoc tit. non possit pluralitatis beneficiorum prohibitio esse antiquior, quam ipsa beneficia, ut ratiocinatur Villucius 3. tom. tit. de benef. c. 7. n. 3. Accedit, quia hæc prohibitio sacris canonibus tribuitur in præfati, ibi: Contra sacrorum canonum;

Hæc

Hæc pro diversitate temporum in Ecclesia statuta reperimus. sed sciendum superest ad quas personas præsens prohibitio spectet, & in quibus beneficiis procedat? Et cum generaliter concepta sit, & verbis universilibus hæc Ecclesia prohibito, comprehendit primo Romanum Pontificem, qui simul Episcopatum retinere non potest, quia Pontificatus per se est beneficium, & quidem omnium maximum, & dignius, & t. de maliciis, cap. si duo, cap. si qui pecunia, 79. dist. cap. si papa, 40. dist. unde per promotionem ad summum Pontificatum vacare omnia beneficia, atque pensiones, docuerunt Germonius de industrijs Cardinalium, §. si vero illa, n. 24. Ojeda de incompatibilit. cap. 1. n. 11. Post Romanum Pontificem proximum dignitatem gradum in Ecclesia obtinent Cardinales, de quorum dignitate egi in c. 2. de clericis non resid. in quibus etiam procedit hæc prohibitio, ita ut nemo ex eis possit obtinere duos Cardinalatus, quia sunt officia uniformia: & licet Episcopatum simul cum quo titulo possit obtinere, ut probavi in d. c. 2. non tamen duos Episcopatus retinere valet. Tridentinum sess. 24. de reformatione, c. 17. Nec contrarium probatur in c. Ecclesias 57. de elect. extravag. excommunicabilis, §. Cardinalibus: quorum interpretationem tradit Garza in present. Comprehendit etiam præfens prohibitio Patriarchas, cap. 1. de consuetud. lib. 6. & Metropolitanos, ut expressè sanxerunt Bonifacius I. epist. 3. ad Hilarium, Cælestinus I. epist. 2. c. 4. quæ extant tom. 1. Concilior. Secularium. Comprehenduntur & Episcopi, qui non solum duos Episcopatus uno, eodemque tempore habere nequeunt, cap. in illis, 80. dist. verum nec præbendas, seu beneficia, si quæ antea possidebant, retinent, sed omnia per adeptionem Episcopatus vacant, c. cum injunctis, §. 1. de elect. ubi expostus, textus in c. quoniam 9. de iudiculis, c. 3. de prob. qui solene vulgo in contrarium expendi. Etiam comprehenduntur hæc prohibitions Abbates; nam plures Abbatis unus habere nequit, cap. unum Abbatem, 21. quæst. 1. c. monachum, in fine 20. quæst. 4. cap. si quis deinceps 16. q. 7. c. ne pro defeda, de elect. c. final. in fine, de relig. domib. cap. cum singula 32. hoc tit. in 6. cum aliis traditis ab Antonio Augustino in epist. lib. 59. tit. 1. docet Ojeda dicit lib. 1. c. 5. per tot. Denique ceteri clerici & ministri Ecclesiarum, dignitates & personatus obtinentes, ut ad hoc, hoc tit. Extravag. Excommunicabilis, c. eodem, cap. 1. de consuetud. lib. 6. Trident. sess. 7. c. 2. & sess. 24. cap. 17. prosequitur Valensis d. lib. 3. l. 1. ex n. 5.

Hactenus egimus de personis hæc prohibitio comprehendit: superest ut de beneficiis, quæ inter se incompatibilia sunt, agamus. Et sciendum est, magnam differentiam versari inter incompatibilitatem quoad titulum, & quoad retentionem. Incompatibilitas quoad titulum tunc datur, quando beneficia ita non comparantur, ut post assecutum titulum secundum beneficium, consensum iure ipso vacet titulus primi, quod contingit in duobus curatis duplici personam, vel dignitate honoratis, etiam in diversis Ecclesijs, ex hoc textu, cum aliis supra relat; vel in diversis beneficiis in eadem Ecclesia, iuxta textum in cap. 1. de consuetud. lib. 6. Clement. in hoc tit. ut in specie textus in cap. cum in curatis §. cum vero, de elect. cap. nemo deinceps, eod. tit. lib. 6. Clement. 1. de officio vicarii: docet Valensis dicit. tit. 1. n. 6. incompatibilitas vero quoad retentionem datur, quando concurrunt duo beneficia, quæ quavis iure prohibentur per unum eundemque clericum retineri, non tamen vacant ipso iure, sed postquam possessor elegerit quod maluerit; quomodo intelligi potest textus in c. litteras, de concess. præbend. in illis verbis, Præbenda illa, etsi non de facto, de iure tamen vacare notatur; mandamus quatenus dictum Præbendum, ut illam sine difficultate resignet, cogatis, si Quippe in hoc casu non vacat primum beneficium ipso iure, sed possessor habet facultatem eligendi quod maluerit, ut facultate ipse concessa ab Alexandro III. in d. c. referent, c. prout; nam cum præfens constitutio non generaliter, nec absolute continet vacare primum beneficium per assecutionem secundi, sed loquitur Innocentius dumtaxat de duobus curatis personatibus, aut dignitatibus duabus, non videtur derogatum decisioni dicti capituli referentis, argumentolis præmissis, Cod. de appellacionib. atque ideo in duobus beneficiis simplicibus etiam residentiam requiruntur; vel sufficientibus ad congruam sustentationem, non vacat ipso iure primum; quin ius habeat adhuc possessor facultatem eligendi quod maluerit retinere, ut in cap. de elect. fuisse in Rota referunt Garcia de benef. p. 1. cap. 5. n. 65. Barbosa 3. p. de præbenda Episcopi, alleg. 37. n. 21. His suppositis, incompatibile est quoad titulum, primo beneficium duplex curam animarum annexam habens, ut ait præfens textus, cui consonat Clementia Gratia, de reformatione, dicta Extravag. Excommunicabilis, id est duplex beneficium, cui annexum est onus administrandi sacramenta. Ojeda dicit 1. p. cap. 13. n. 3. quæ doctrina ad vicarias perpetuas eandem curam annexam habentes protraxit fuit in Clement. unica, de officio vicarior. & ad commendas perpetuas eorundem beneficiorum, non tamen ad commendas curam, adeoque idem jus procedit, ex Tridentino dicitur sess. 7. c. 4. idemque idem jus procedit, si habens beneficium curam, quod exigit residentiam, coadjutoriam assequatur. Barbosa vero 28. per totum, hæcque incompatibilitas durat etiam post Tridentinum, ubi sess. 7. cap. 4. innotatur præfens Innocentii constitutio, ut docuit Garcia de benef. d. c. 5. n. 76. Quare cavendum est a Navarro in manuali, c. 25. n. 129. Quintanaadvennas supra, n. 126. Germonius de industrijs Cardinalium, §. si vero illa, n. 24. Ojeda de incompatibilit. sess. 24. de reformatione, c. 17. ubi statuitur, ut habentes duo beneficia curata,

De personis hæc prohibitio comprehendit... De beneficiis incompatibilibus...

unum ex his intra semestrem dimittant: nam ibi potius indulgentia conceditur illis, qui eo tempore duo beneficia possidebant, quam in futurum jus jam statutum in d. c. 4. muretur. Etiam incompatibilitas quoad titulum datur in duplici personam, aut dignitate, ut etiam hic expresse docetur: nec interest an sit simplex, vel difformis dignitas, vel in eadem Ecclesia, aut diversis; quia generaliter concepta est prohibitio, tam in presentem, quam in dicta Extravag. Excommunicabilis. Ojeda dicit 1. part. cap. 7. ubi etiam docet, nihil interesse utrum dignitas curam jurisdictionis, seu administrationem habeat, vel non; nec contrarium probat dicta Extravagans Ambrosius, in fine, quatenus exigat, quod dignitates habeant jurisdictionem, aut curam acta; quia textus ille loquitur in diversa pœna ab ea, quæ in presentem statuitur: in illa enim constitutio additum fuit, ut qui secundam dignitatem obtinuit, teneatur primam dimittere, non ad effectum vacationis, sed ut possessionem amittat; & si id non fecerit, utraque privetur. Quoad hæc ergo pœnam exigitur jurisdictionis, seu cura, quia ideo ea inflicta est, ut diutius incertum non sit, ad quem talis cura spectet. Ojeda dicit exp. de ministerio, n. 80. Tandem hæc incompatibilitas quoad titulum locum habet in beneficiis sub eodem tecto existentibus, ex hoc textu, & in d. c. de consuetudine in 6. imo jus plus abhorret hæc pluralitatem, quam alias, etiam curatorum, unde dispensatur ad plura beneficia, non potest obtinere duo sub eodem tecto, nisi expresse in gratia exprimitur. Rebutus in pract. tit. de dispens. §. etiam si sint, Ojeda de incompatibilit. d. 1. p. cap. 20. Dubium tamen est, an hæc doctrina ad familia tantum beneficia sub eodem tecto, vel etiam ad alia familia extendatur; Ojeda d. c. 20. n. 25. existimat, omnia beneficia ejusdem Ecclesie, etiam dissimilia, quoad titulum incompatibilia esse; sed verius est tantum dari incompatibilitatem in beneficiis simplicibus, ex hoc textu d. c. 5. 1. de consuetud. Unde potest quis sub eodem tecto Archidiaconatum, & canoniam possidere, c. cum te 7. de reformatione. Rursus, quia in beneficiis dissimilibus non datur incompatibilitas ipso iure, ut probat Ojeda d. c. 20. n. 27. Garcia d. c. 5. n. 259. qui late agunt de duabus Capellanis sub eodem tecto, tam in una, quam in diversis capellis existentibus: & de pluribus beneficiis simplicibus videndus est Valensis de benef. d. l. 3. tit. 7.

Plures hujus prohibitionis rationes congerunt tam ipsi sacri Legislatores, quam juris Interpretes, necnon Cantipratanus lib. 1. Apum, c. 19. Guillelmus Parisensis lib. de collat. benef. Carthusianus lib. de plural. benef. art. 8. & 17. D. Thomas quæst. 1. art. 2. Nicæna Synodus relata in d. c. 1. 21. q. 1. cum petit ex avaritia, & ambitione, quæ ex pluralitate beneficiorum nascitur: Joannes XXII. in dict. Extr. Excommunicabilis, & Alexander III. in d. c. quia in tantum 5. hoc tit. cum reddunt, quia cum vix uni officio, & beneficio unus valeat deservire, quomodo in pluribus ministrare valebit? Facit etiam, quia pluralitas beneficiorum dissolutionis, & divagationis causam præstat, c. cum singula 32. hoc tit. lib. 6. quæ non leve iudicium infert Ecclesijs, in quibus clerici debent assidue residere, ut probavi in cap. 2. de clericis non residens. Accedit etiam, quod plura beneficia uni conferre, ut plura officia exercent, civilis, & recte administrationis rationem exercent, quæ in eo consistit, ut singula officia, seu ministeria singulis personis committantur, cap. singula 1. 89. dist. unde leges secularæ duo officia civilia uni committi prohibent, leg. libertus 17. §. rescripto, & §. sub eodem, Dig. ad munic. leg. si plures, vers. non difficile, Digest. de pactis, leg. fin. Cod. de officio assessor. leg. 1. ubi Glossa penultima, Cod. quemadmodum civilia munera, lib. 10. l. 1. quibus 5. Cod. qui militat, lib. 12. leg. 1. ibi: Et duobus officijs operam suam adhibere non possunt; Cod. de præpositis assensuum, lib. 12. leg. quisquis, Cod. de coheredibus, lib. 11. Apud Athenienses ita cautum erat; Duo munera non simul obtinent, refert Samuel Petrus lib. 3. juris domestici, tit. 5. Rationem reddunt Quintilianus lib. 10. instit. c. 3. ibi: Nec enim fide bona fide in multa intendere animus totum potest. Cassiodorus lib. 9. var. epist. 21. ubi ait: Sacerdotibus querulis usurpata fuisse sententiam, duabus curis ingenium occupari non debere. Illustrant Fornarius lib. 3. rerum quæst. cap. 25. Solorzanus tom. 2. de jure indiar. lib. 4. num. 24. & in memor. pro iuribus honor. num. 71. Valenzuela tom. 2. conf. 135. num. 35. Navarre dicitur 11. Junius tom. 1. polit. c. 22. quod cum in officiis secularibus observetur, multo magis in beneficiis Ecclesiasticis. Facit exemplum Gentilium, apud quos unus sacerdos duo, vel plura sacerdotia obire non valebat; nec Pontificatum simul cum alio, ut probat Guherus lib. 1. de veteri iure Pontifici, cap. 8. & cum ad Pontificatum maximum non ascendere posset, nisi qui jam Pontifex esset, ex lege Domitii per adeptionem hujus Pontificatus vocabat primum, ut refert Livius lib. 39. & 40. Tandem & illa ratio præfens prohibitionis non incongrue assignari potest, videlicet, quod quemadmodum non licet eodem tempore duas habere uxores, c. Christophoro 34. dist. cap. unico, ubi plura dicitur, de sponsa duor. eodem modo nec duas Ecclesias poterit quis simul obtinere: nam de matrimonio carnali ad spirituale, quod contrahitur inter Ecclesiam, & suum Rectorem, validum est argumentum, c. inter corporalia, de reformatione, Epist. ubi plura congesi, c. fin. eod. tit. cap. quoniam 5. §. porro, ut licet non concess. cap. sicut aliterius 7. quæst. 1. quo argumentandi genere in hoc beneficium tractatu utuntur textus in cap. sicut 21. q. 2. c. cum non ignorat 15. hoc tit. Concil. Nannet. can. 8. ibi: Sicut enim Episcopus non plus potest habere, quam unam civitatem, & viciniam

De personis hæc prohibitio comprehendit... De beneficiis incompatibilibus...

usam uxorem: ita presbyter unam tantum Ecclesiam, s. Ivo Carnot. epist. 70. ibi: Cum in ipsa infantia mundi in Latina carne bigamia sit culpata, quomodo poterit in sponsa, quæ est Ecclesia, laudari, quæ in hoc Sacramento, & in virtute Sacramenti uni debet vire deponitari? Quo respicit Paulus II. referente Joanne Nicolao de incompatib. tit. 3. c. 6. qui rogatus, ut super pluralitate dispensaret, respondit fertur, le in Ecclesia Deo nolle inducere bigamiam. Non tamen inde inferas, quod licet in pluralitate uxorum, quæ legi divine repugnet, c. gaudemus, ubi plura Barbosa, de div. vitijs, Pontifex dispensare non valet, ita nec in beneficio pluralitate; nam æquiparatio inter utrumque consuetum non in omnibus, & per omnia procedit, cum vinculum hoc spirituale, non conjugium, sed quasi dicatur, c. inter Canonicos, ibi: Quasi conjugale vinculum spirituales sit contrarium. Unde cum pluralitas uxorum juri divino, & naturali contraria sit, beneficiorum vero pluralitas juri positivo tantum adstricta; ideo in polygama carnali Pontifex dispensare non potest, in spirituali vero recte dispensare valet. Sed his suppositis, quare vinculum conjugii spirituales dicitur fortius quam carnale in d. c. inter corporalia, in ejus potis expoliti. Prosequitur alias rationes præfens prohibitionis Theophil. Raynaud. ubi sup.

Nec obstat dubitatio ratio supra addita, pro cuius expositione sciendum est, nonnullos casus reperiri, in quibus potest clericus plura beneficia simul obtinere, Primus est, quando quis unum habet in titulum, & aliud in commendam; sciendum enim est olim moris fuisse, vacantibus Ecclesijs curam viciniorum Rectori committere, dum de electione futuri prælati tractabatur, c. obsequio 16. c. Catinus 7. 61. dist. qui commendatarius intercessit dicitur in c. consuetudine 22. 7. q. 1. cuius commendationis ratione ipse, ut proprius Prælati spiritualia administrabat in ipsa Ecclesia. Laurentier. lib. 2. de veteri clerico, c. 54. in fine. Plura de his commendis adducunt Quintanaadvennas dicit. lib. 4. n. 123. Garcia 4. part. de benef. c. 1. per tot. Ojeda d. c. 2. part. c. 4. Zypcus lib. 3. respons. tit. de commendis respons. 2. Haec ergo commendam simul cum beneficio recte unus sacerdos retinere potest, c. 3. 21. q. 1. c. dudum, de elect. quia commendata beneficium non est; quare ab

De beneficiis incompatibilibus...

De beneficiis incompatibilibus...

C A P U T XXIX. Idem in eodem, Constit. XXX.

Grave nimis est, & absurdum, quod Ecclesiarum Prælati, cum possint viros idoneos ad Ecclesiastica beneficia promovere, assumere non ventur indignos, quibus nec morum honestas, nec litterarum scientia suffragatur, carnalitates frequentes affectum, non iudicium rationis. Unde quanta Ecclesijs damna proveniant, nemo sane mentis ignorat. Volentes igitur huic morbo mederi, precipimus, ut prætermissis indignis, assumant idoneos, qui Deo, & Ecclesijs velint, & valeant gratum impendere famulatum; sicut de hoc in provinciali Concilio diligens inquisitione annuatim, ita quod qui post primam, & secundam correctionem fuerit reperiens culpabilis, a conferendis beneficiis per ipsum Concilium suspendatur, instituta in eodem Concilio interdictum reperiens culpabilis, a conferendis beneficiis defectus in beneficiis conferendis; & hoc ipsum circa Capitula, quæ in his deliquerunt, observetur. 6. Metropolitanorum vero delictum superioris iudicio relinquatur ex parte Concilii nuntiandum. Ut autem hæc salubris provisio pleniori consequatur effectu hujusmodi suspensionis sententia præter Rom. Pontificis auctoritatem, aut proprii Patriarchæ, minime relaxetur.

NOTÆ.

Ad Ojeda. Can. 30. ut legitur in ipso Concilio: in 4. ad Metropolitano vero. Metropolitano enim non est supra Concilium provinciale; licet aliquando Concilium fuisse supra Metropolitano, liquet ex novella 7. Justin. sed ejus caput, unde ob reverentiam illi debent statuari Patres, ut in Concilio ejus delictum non puniretur, nec judicaretur: notavit Basilus Legion. lib. 3. c. 6. n. 12. c. Patriarchæ. De quibus agemus in cap. antiqua de privileg.

COMMENTARIUM.

Ad officia, & beneficia, tam secularia, quam Ecclesiastica eligi indignos non debere notum est, & supponitur in presentem, & in c. cum in curatis §. fin. c. nihil 44. de elect. c. 15. de officio ordin. ad sacrosanct. §. fin. c. nihil 44. de elect. qui debere docetur in c. cum solis 19. ibi: Illius quoque litterarum, sicut emittent, & c. 1. 2. ibi: Dammodo sit idoneus, de nos tantum dignioribus esse eligendum, & iunctur in c. licet 8. q. 1. ubi in ordinando sacerdote requiritur, ut qui præstanti virtute emittitur, eligatur, qui doctor, qui sanctior, qui omni Opimus ordinatur, c. viliissimi 1. q. 2. ibi: Qui est honorare præstantior, c. 2. de officio custodis, ibi: Quales sanctiores, affectu carnali deti sereno iudicio in personam idoneam dispensari. Late probant Valensis de benef. lib. 1. tit. 29. Bobadilla l. 1. polit. c. 2. num. 76. Phebo tom. 2. de off. 109.

co distinguatur in leg. 2. tit. 44. lib. 11. legum Longob. ibi: Ceteri vero homines liberi, qui vel commendationem, vel beneficium Ecclesiasticum habent, sicut reliqui, iustitiam faciunt. Notavit Girouss in c. 1. de no. qui mittitur, in 5. concil. sed cum admittis jam sit usque commedia perperat; an etiam talis commendata simul cum beneficio retineri possit, dubium est. Affirmat pluribus relat; Ojeda d. c. 4. n. 16. Quintanaadvennas supra, n. 126. Germonius de industrijs Cardinalium, vers. ita quod. Sed rectius contrarium docuerunt Navarrus in manuali, c. 25. n. 126. Corraffus de benef. 1. p. c. 6. nam cum commendata perpetua, vel canonicatus, titulus sit, ut probat Garcia d. c. 4. n. 37. eodem effectus sortitur, ac beneficium, c. nemo 15. de elect. lib. 6. Trident. d. sess. 24. c. 17. unde text. in d. c. nullum, c. qui plures, c. cum G. c. qui beneficii, de præb. lib. 6. de reme. eod. lib. 6. de state Co. qualiter, exaudiendi sunt de commendata temporali, secundum calum contrarium, cum plura beneficia simul unia sub uno titulo auctoritate legitime superioris conjuncta sunt, aut prescriptive immemorabili, five annectatur parochialis Ecclesia alii parochialis, five dignitatis, c. eadem 30. §. qui vero 4. expostus 33. hoc tit. c. super eo, hoc tit. 27. 6. Clem. fin. hoc tit. Et tunc nulla dicit pluralitas, quo casu procedant canones Concilii Emerit. supra adducti. Ratio est, quia beneficium unum non dicitur amplius beneficium. Ordinas conf. 297. n. 13. sed illius naturam sequitur, cui unum est; sicut portio accrescens assuim naturam ejus, cui accedit, si per ex toto, in prior. §. de pactis dotalib. l. etiam, c. de jure dationum: quare cum utraque Ecclesia unia habeatur, non adest eo casu aliqua incompatibilitas. Tertius casus contingit, ubi præfens prohibitio locum non habet, cum beneficia cumulatam tenent, & modici stipendii; quare plura simul retineri ab uno clerico possunt, c. cum te 10. q. 3. c. cum te de sacros. & qualitate, Ojeda d. c. 2. p. c. 5. Valensis dicit. lib. 3. de benef. tit. 8. quia cum beneficia sint instituta pro alimonis sacerdotum, ut probavi in c. 1. hoc tit. plura, five curam, five non, possunt unum conferri utque ad congruam ejus sustentationem, d. c. cum te; quod tamen ex hac causa uni clerico conferri possunt, habita ratione status, conditionis, & familie ipsius, arbitrio Episcopi relinquatur, ut prosequatur Ojeda, & Hurtado ubi supra.

Carleval de iudicis l. 1. l. 1. dist. 1. num. 24. Tamburinus de iure Abbat. l. 1. dist. 3. quæst. 13. Macio. sacri iuris controvers. dist. 14. Gutierrez l. 2. canonie, cap. 11. Gonzalez in regul. 3. dist. 4. fere per totum, Petrus Gregorius de benef. cap. 37. Altamir. ad tit. Cod. de sel. offic. cap. 6. §. 2. P. Bollo in accom. canon. clas. 2. cap. 5. §. 5. Antonius Augustinus l. 1. in epist. jur. tit. 3. Barbosa de offic. parochia. l. 1. cap. 2. in 98. Jul. Lavor. varior. incert. tit. de elect. c. 21. Acinna in c. §. forte, 63. dist. 2. Solorzanus de iure indiar. l. 3. tom. 2. c. 3. cuius principii duplex ratio vulgo assignatur. Prima, quia cui committitur electio, tanquam viro bono, conceditur talis facultas l. cum quibusdam, ff. de legat. 2. l. quamquam, ff. de ritu nupt. unde tanquam bonus vir debet eligere digniores, & præstantiores. Secunda ratio est, quia recta dispensatio, & dictamen iustitiæ distributive, cui inæqualitas maxime repugnat, omnino prohibent electionem indignæ personæ. D. Thomas 3. p. q. 63. art. 2. ad 1. Scotus l. 3. de iustitia, q. 6. art. 4. cont. 4. unde recte in presentem docetur, ad beneficia ecclesiastica idoneas, dignioresque esse eligendo; an vero eligens dignum omnino dignitas, peccet seclititer, teneaturque ad restitutionem, disputant Canonistæ, & Moralistæ, ultra supra relat; & innumeros, quos refert Barbosa in d. c. cum nobis 19. de elect. pertractat D. Th. 2. q. 63. art. 2. ad 3. Diana p. 11. tract. 4. resol. 31. Marique de differenti. variæque fort. q. 48. Velasco de prec. præbend. p. 1. q. 7. Frasco de regim. Christi. respo. l. 1. dist. 1. §. 3. Elcobar de utraque fort. art. 5. §. 1. Garcia c. 2. polit. regul. 13. g. 17. §. 10. Prælo l. 2. Theolog. moral. c. 19. q. 4. Arrialeus de repub. c. 3. resol. 2. sess. 8. ex 2. q. pac. 41. §. 431. Solorzanus c. 2. de iure indiar. l. 2. cap. 7. Doctrinam hoc commentarium traditam illustrat Filesc. l. 2. select. c. 4.